

## Guanyar-se les garrofes

Guanyar per viure. Es diu que és una expressió que sembla tenir l'origen a pagès, quan els animals de tir eren una eina laboral i domèstica imprescindible. Després d'un esforç intens, menjar garrofes, digestives i carregades de sucre, els reconstituïa i n'accelerava la recuperació per poder continuar la feina. Després de treballar, doncs, les bèsties es *guanyaven les garrofes*.

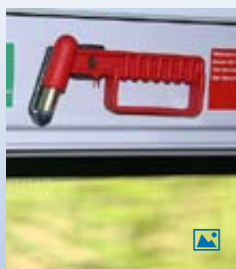
Altres diuen que calia treballar per guanyar el menjar per alimentar el bestiar. Encara hi ha una versió que diu que quan hi ha fam, la gent troba bo el menjar del bestiar i en temps de vaques magres devia desenvolupar-se l'expressió *guanyar-se les garrofes* com una forma irònica de cercar desesperadament un recurs de subsistència, ja que les garrofes eren una menja de pobres. Fins i tot alguns diuen que ve del fet que abans es pagava en garrofes en comptes de en diners.

Altres expressions amb el mateix significat: *guanyar-se el pa*, *guanyar-se la vida*, *guanyar-se les mongetes*...

113

## Consultes

Fons: © OPTIMOT, © TERMCAT, © DIEC2



### Martell trencavidres

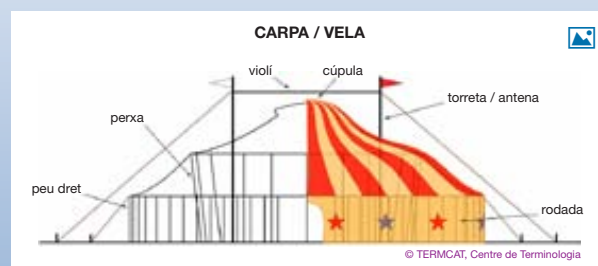
En alguns trens encara trobareu *martell trenca-cristalls*, però l'equivalent correcte de *martillo rompecristales* és *martell trencavidres*.

una pista i una graderia, destinat a la representació d'espectacles circenses.

També és aplicable a qualsevol mena d'espectacle que tingui aquesta estructura.

### Ja podem dir *carpa*!

*Carpa* o *vela*. Recinte format per una lona sostinguda per un o diversos pals que conté



## Borraina o borratja

Herba de la família de les boraginàcies, espontània o més rarament cultivada, de fulles ovades i flors blaves, força primerenques. Sovint s'utilitza com a remeiera (*Borago officinalis*). Els guies de l'Escola de la Natura de Parets del Vallès ens van fer un tastet de flors de borraina, que té gust de cogombre i ens van dir que les fulles d'aquesta planta són tan bones arrebossades.



## D'on ve l'expressió *criar malves* o *fer malves*?

L'expressió *criar* o *fer malves* s'aplica a una persona morta i enterrada. Es diu que té el seu origen en el fet que aquesta planta (*Malva sylvestris*) creix en sols molt nitrogenats i, si més no antigament, era una planta comuna als cementiris.



El color *malva* és el color violaci tirant cap a rosat.

## D'on ve l'expressió *trencar el gel*?

Donar el primer pas en qualsevol situació una mica complicada.

Es diu que a l'hivern, la primera bugadera que arribava al safareig havia de trencar el gel per posar-se a rentar la roba, i d'aquí ve l'expressió, ja que era el primer pas que havia de fer.

**Font:** IX Trobada Comarcal del Voluntariat per la Llengua i dels Cursos de Català per a Adults a Parets.

## L'endevinalla


Al número anterior preguntàvem què significa **golfo**. La solució correcta era la **1: frontissa d'una porta o d'una finestra**. La guanyadora ha estat l'Anna M. Naqui Coma, voluntària del programa Voluntariat per la llengua.

Ara preguntem què vol dir **fer marrada**?

1. *Lligar una nau o una embarcació amb un cable o una corda.*
2. *Parir, una ovella, les seves cries.*
3. *Fer mostres exagerades de refús o de reprovació.*
4. *Seguir un camí que fa volta, que no va dret d'un punt a un altre.*

Per concursar, heu d'enviar la resposta de l'endevinalla a [mollet@cpnl.cat](mailto:mollet@cpnl.cat). La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà de premi el llibre *Guia dels arbres d'interès local de Mollet del Vallès*, d'Olga Alcaide i Ardanaz (CEM) i una bossa-motxilla de niló estampada al Taller Alborada.

## Esborrany *Diccionari de la renda*

Esbós de la declaració de la renda que el contribuent pot demanar a l'agència tributària que li envii a efectes informatius i que pot confirmar si considera que reflecteix la seva situació tributària. 



Webs

## Com es diu en català *gerrymandering* i quin és l'origen d'aquest mot? Què és la *quota electoral*? I el *plebiscit*?

Podeu consultar-ho al diccionari en línia *Terminologia electoral bàsica*. Recull 129 termes relacionats amb el procés i els sistemes electorals. Cada terme inclou les denominacions en català, una definició, els equivalents en castellà, francès i anglès i, si escau, notes complementàries.

[http://www.termcat.cat/cat/Diccionaris\\_En\\_Llengua/179](http://www.termcat.cat/cat/Diccionaris_En_Llengua/179)



Ajuntament de Mollet del Vallès



CONSORCI PER A LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA